

Nionde roten, tomt 25

Kvarteret Polismästaren

Tjugoandra roten 1637–57v

Spannmålsгатans södra sida

Tolfte roten 1657h–70

Germund Persson timmerman

1637–40 2 mtl, 1641–46 3 mtl, 1647 2 mtl, 1649–51 2 mtl, 1652– 3, 1655: 1 mtl, 1656–57

Under hela perioden 1637–1655 bodde i 22 roten en Germund Timmerman. Trolig son till honom var den *Peder Germundsson*, som står i anslutning till honom i mantalslängden 1653–55. I 1657 års kontributionslängd kallas Germund Timmerman för Germund Persson.

Det omtalas i domboken den 10.9.1655, att Germund Persson av våda hade huggit *Anders i Wik* i huvudet med en yxa, så att denne på elfte dagen därefter avled. Olyckan hade skett på ett skepp, där båda arbetade.

Germund Timmerman står ännu i Gustavi tomtöreslängd 1670 antecknad för gården 9.26 väster om denna (då ej bebyggd). Huruvida han också ägt denna är ej känt men troligt.

Claes Månsson skeppar

1662–75, änkan 1676

Gustavi tomtöreslängd 1670–76, struken 1677, 1 tomt.

Hos Germund Persson bodde 1662 Claes kofferdibåtsman, 1663 kallad Claes Månsson och 1664 *Claes Månsson skeppar*. Se också 9.26.

Claes Månsson var måg till Germund och nämnes redan 7.4.1664 som skeppare på *Rosan*, då hans båtsmän krävde hyra för resa från Holland till Spanien. Vid underrätten den 7.3.1665 svarade han mot båtsmännen Olof Styfwer, Anders Olofsson, Matthis Jöransson, Anders Arfwidsson, Jöns Färgeman och Torkil Jönsson för deras förlust av kläde, som samtliga båtsmän hade köpt åt sig i England och som genom skepparens förvållande hade konfiskerats i Spanien. Claes Månsson hade nämligen förbjudit båtsmännen att angiva klädet i spanska tullen. Han dömdes att betala dem såväl klädet som hyran, som vittne hade han å sin sida åberopat *Sifvert Volckwarts* son, som var båtsman på *Rosan*.

Joen Båtsman, Joen Nilsson Kronobåtsman

1675–79

Gustavi tomtöreslängd 1677–81, 1 tomt

Han bör väl vara den Joen Nilsson Stegeberg med vilken Claes Månssons änka Anna Germundsdotter gifte sig. Hon kallas Claes Månssons änka, när hon i kämnärsrätten den 27.2.1684 krävdes av *Tore bakares dotter Anna*. Inte förrän den 12.1.1696 avvittrade hon sina barn i äktenskapet med Claes Månsson, nämligen *Måns*, *Per* och *Claes Claessöner* och *Kerstin Claesdotter*. Samma

år pantsattes hennes gård på Spannmålgatan mellan Arvid skomakare i öster (9.24) och (sonen) Claes Claessons gård i väster (9.26). I tomtöreslängden står Joen Nilsson för gården 1696. Joen Nilsson Stegebergs gård såldes år 1700

till

Båtekarlen Per Börgesson Kolja

Med köpesumman betalade Stegeberg mödernearvet till styvbarnen och hans egen son Nils Jonsson.

I en lång supplik (EIIa:21, 10.5.1709) berättade Per Kolja, att han för två år sedan hade tagit hyra av *kaptan Wulff* för att fara med honom som högbåtsman åt Portugal och Spanien. Han och hans kamrater kommenderades att hämta vin från en ort. På vägen hade han blesserats i halsen av ett stycke, som flugit ur en musköt. Han fördes till *skeppet Salvator* för läkning men han hade blivit förlamad i armarna.

Per Börgesson Kolja vittnade skriftligen den 31.5.1718 (EIIa:30) till *löjtnant Berendt Camdelius* förmån. De hade tillsammans i tre år varit i fångenskap på Bremerholm strax vid Köpenhamn. Pehr Kolja hade aldrig hört Camdelius erbjuda sig att samarbeta med dansken.

Pehr Börgesson Kolja och hans hustru Ingrid Månsdotter behöll gården till den 24.3.1738, då deras gård på Spannmålgatan mellan Olof Ahlström i väster och Petter Lind i öster för 415 d smt såldes till

Musikantgesällen Anders Werming

Deras måg *Nils Elofsson* och dotter *Maria Persdotter* hade då av sagt sig all rätt till klander. En annan måg till Pehr Kolja var *smeden Anders Gunnarsson*, som 1720–25 bodde tillsammans med Kolja i gården.

Anders Werming behöll icke gården länge, ty 1745 antecknas handelsbudet Peter Ahlbergs nyblivna änka för tomtöret. I maj 1744 hade handelsbudet Ahlberg varit gäst i stadens arrestlokaler. Själv klagade han den 14 maj över att han förleden torsdag ”på ett okristligt sätt” hade överfallits i sitt hus och införts i arrest. Han visste ej varför. Av Göteborgs kämnärsrätts dombok för den 22.5.1744 kan man inhämta följande: Gillesbudet Petter Ahlberg hade blivit i stadens häkte insatt för några emot honom angivna otidigheter, som han dag efter annan uti fylleri och övervåld skall ha begått. Ahlberg hade upphämtats. Även hans hustru Anna Christina Ahlberg och stadskorpralen Petter Grope infann sig. Bland dem som omtalas i sammanhanget är *skomakaren mästern Nils Lunds hustru Liskan Lund* (EIIb:33, 10.11.1744).

1755 noteras följande: Avlidne rådmannen Herr Jean Olbers hade den 18.11.1746 mottagit 500 d smt, som dess även avlidne fader assessor Olbers hade testamenterat *Magnus Fillmerus* avlidne svärfader Petter Ahlbergs trenne omyndiga barn. Ett av barnen hade avlidit. Kvar var bara Fillmerus *hustru Anna Maria* och hennes syster *Clara*, som också vistades hos Fillmerus, som nu skulle resa till Ostindien. Deras mor var madame Hanna Christina Ahlberg.

Den 24.3.1748 inköptes framlidne gillesbudet Petter Ahlbergs tomt på Spannmålgatan av

hustru Sigrid Berndtsdotter

för 100 d smt. Det framgår av följande supplik från våren 1770 (EIIb:144) att hon var den borgaren Olof Anderssons änka, vars ödetomt omtalas 1750–55 i tomtöreslängden: *Anna Cecilia Kiellberg* skrev, att hennes avlidna moster hökaren Olof Anderssons änka i västra Haga Sigrid

Berndtsdotter för 21½ år sedan hade tagit henne till sig som fosterdotter, när hon blott var 4 1/2 år, eftersom dessa gamla folk saknade egna bröstavingar. Under deras ålderdom hade hon gått dem nöjaktigt tillhanda och under samma tid gjort pigsysslor i huset. Mostern hade alltid muntligen lovat belöna henne för hennes tjänster. Anna Cecilia lämnade mästern Montins och komminister Nordbloms intyg om mosterns yttersta vilja.

Redan 1750 ägdes ödetomten av ett konsortium bestående av borgaren Oluf Dahlgren, Håkan Ekman, Gunne Lindström och Sven Biörkman – Oluf Dahlgren står ensam i tomtöreslängden men de nämnda borgarna begärde i en gemensam skrivelse (EIIb:86, 6.8.1756) att få uppsätta en provisorisk bod för sillrense m.m. på deras på Spannmålgatan näst intill lanttullbesökaren Simon Ahlboms gård belägna ödetomt. Boden skulle bestå i ”några i jorden nedslagna stolpar med therå fastspikade bräder”.

Om borgaren Olof Dahlgren angavs 1768 (EIIb.122 8.8.1768).att han ägde hus och gårdar på Köpmans- och Sillgatorna och en ödetomt på Spannmålgatan. *Johan Montan och Anders Enander* hade gått i borgen för honom hos sjömanshusdirektionen för 2 000 d smt. De begärde in-teckning i hans fasta egendom. – i tomtöreslängden 1770 stod Johan Montan för ödetomten. Då var Oluf Dahlgren avliden (se EIIb:127, 23.4.1768 och EIIb:131 5.10.1768). *F, volontören Hindrik Hiort* begärde förmyndare för sin svägerska *Thomas Norlöfs änka Elisabeth Dahlgren* inför auktionen och avslutningen av sterbhuset efter hans avlidne svärfader Oluf Dahlgren. Hon var av den beskaffenheten, att man inte kunde anförtro henne något att sköta själv, fast hon var änka. Senare krävde Elisabeth Norlöfs förmyndare *smiden Lorents Helgesson* såväl som *hökaren stämpelmästare Nils Gerdtsson* vaktmästare Hindrik Hiort på hushyra.

Handelsmannen Olof Hasselroth (burskap 5.12.1760) ägde 1775 dessa tomter, vilka i tomtöreslängden detta år och ännu i bouppteckningen efter Oluf Hasselroth (28.7.1795) förklaras vara bebyggda med bodar. Enligt bouppteckningen var de båda tomterna 9.25 belägna mellan handlanden Samuel Schütz i öster och snickaren Rosenbrock i väster. De ärvdes av hans änka Anna Brigitta Sponsetzer, döpt 4.6.1744, död 26.1.1810 och såldes efter hennes död på auktion den 5.5.1810 för 896:32 rdr banco (se 5.18 samt Berg II:5, 73).

Senare uppbud av 9.25

handl Bernhard Weinberg	18.6.1810
handl Benedicht Falck	2.1.1815
Sahlgrenska sjukhuset	3.4.1826

Senare uppbud av 9.25--27:

Bolaget Broddelius & Åkerman	1.9.1856 och 11.8.1862
Grosshandl A E Broddelius	10.11.1862